

Motion till riksdagen 2008/09:So446

av **Jörgen Johansson (c)**

Integriteten i PKU- och dna-register

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att PKU-biobanken endast får användas till andra ändamål än vad avtalet stiftar efter prövning av riksdagen i varje enskilt fall.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om dels behovet av ett dna-register, dels ge det den legitimitet som krävs.

Motivering

Den grova brottsligheten ökar i Sverige. Samhällets insatser måste, på ett otal områden, kraftsamlas för att motverka den utvecklingen. En del i det arbetet är moderna register som medger en målinriktad sökning av brottslingar. De tekniska framstegen har gjort det möjligt att på ett effektivt sätt jaga brottslingar via dna-teknik. I Sverige finns ingen biobank uppbyggd utifrån möjligheten att jaga brottslingar enligt dna-teknik. Det har inneburit att polisen vid ett antal tillfällen under senare år nyttjat den biobank som finns uppbyggd utifrån ett forskningssyfte inom vården, PKU-biobanken vid Karolinska universitetssjukhuset.

PKU-biobanken skapades 1975 och har uppgifter från alla födda från den tiden. Vid införandet upprättades avtal mellan förälder och vårdgivare om att blodproverna fick lagras. Avtalets utformning klargjorde biobankens syfte i form av forskning och kunskapsutveckling. Avtalet betonade dessutom den enskildes integritet och den mycket hårda sekretess som kringgärdar biobanken. Regler om hantering och användning av vävnadsprover som ingår i PKU-biobanken återfinns idag i lagen om biobanker i hälso- och sjukvården. Användandet av PKU-biobanken är alltså omgärdat av normer, såväl juridiska som etiska och moraliska, som är grundläggande för hela vårt rättssamhälle.

Fel! Okänt namn på

Frågan om användandet av PKU-biobanken vid brottsbekämpning är en principiellt viktig fråga. Mot bakgrund av det ursprungliga syftet är en mer fri användning av biobanken oacceptabel. I extrema situationer, då motiv för användande finns, bör frågan underställas riksdagen för ställningstagande i varje enskilt fall. Detta bör ges regeringen till känna.

För att öka polisens effektivitet i den brottsutredande verksamheten kan det vara motiverat att bygga upp ett dna-register. I detta register ska enbart personer dömda för brott med en viss lägsta påföljd i straffskalan ingå. Vilken nivå i straffskalan påföljden ska uppnå bör utredas vidare. Införandet av ett dna-register för brottsbekämpande verksamhet ska omgärdas av stor respekt för vår personliga integritet och föregås av en folklig debatt. Det är dessutom viktigt att betona att den folkliga debatten inom ett sådant här område ständigt hålls levande. Ett register som byggs upp utifrån ett brottsbekämpande syfte ska även hållas strikt franskilt PKU-biobanken. För att ge frågan om ett dna-register för polisens brottsbekämpande arbete den legalitet som erfordras bör tydliga riktlinjer för polisens användning av ett sådant register beslutas av riksdagen. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 3 oktober 2008

Jörgen Johansson (c)